

สรุปผลที่สำคัญ

การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน

พ.ศ. 2568 (6 เดือนแรก)

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

สำนักงานสถิติแห่งชาติ
กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

NATIONAL STATISTICAL OFFICE
MINISTRY OF DIGITAL ECONOMY AND SOCIETY

สรุปผลที่สำคัญ
การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน
พ.ศ. 2568 (6 เดือนแรก)

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หน่วยงานเจ้าของเรื่อง	กลุ่มสถิติรายได้รายจ่าย กองสถิติสังคม สำนักงานสถิติแห่งชาติ โทรศัพท์ 0 2142 1257 โทรสาร 0 2143 8136 ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : esesnso@nso.go.th esesnso@nso.mail.go.th
หน่วยงานที่เผยแพร่	กลุ่มบริการและเผยแพร่ข้อมูลสถิติ กองสถิติพยากรณ์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ ศูนย์ราชการแจ้งวัฒนะ (อาคาร C) ชั้น 6 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กทม. 10210 โทรศัพท์ 0 2141 7500 โทรสาร 0 2143 8132 ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : binfopub@nso.go.th
ปีที่เผยแพร่	2568

คำนำ

รายงานฉบับนี้ เป็นการสรุปผลที่สำคัญจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2568 (6 เดือนแรก) ซึ่งสำนักงานสถิติแห่งชาติได้ทำการเก็บรวบรวม (มกราคม - มิถุนายน) จากครัวเรือนตัวอย่างในทุกจังหวัดทั่วประเทศจำนวน 28,800 ครัวเรือน ทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอข้อมูล 6 เดือนแรก เพื่อสนองความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลก่อนที่รายงานฉบับสมบูรณ์ หรือข้อมูล 12 เดือน (มกราคม - ธันวาคม) จะแล้วเสร็จ โดยนำเสนอเฉพาะข้อมูลที่สำคัญ ๆ คือ รายได้ ค่าใช้จ่ายหนี้สิน และการกระจายรายได้ของครัวเรือน

สำนักงานสถิติแห่งชาติ หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา และบุคคลทั่วไป

สรุปประเด็นเด่น

- 1) ในปี 2568 (6 เดือนแรก) ครัวเรือนทั่วประเทศ มีรายได้ทั้งสิ้นเฉลี่ยเดือนละ 28,151 บาท
- 2) ในปี 2568 (6 เดือนแรก) ครัวเรือนทั่วประเทศ มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นเฉลี่ย¹ เดือนละ 21,984 บาท
- 3) ในปี 2568 (6 เดือนแรก) ครัวเรือนทั่วประเทศ มีหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน²ทั้งสิ้น 144,871 บาท
- 4) ในปี 2568 (6 เดือนแรก) สัดส่วนของค่าใช้จ่ายต่อรายได้ ร้อยละ 78.1
- 5) รายได้ของครัวเรือนทั่วประเทศ ในปี 2568 (6 เดือนแรก) ส่วนใหญ่เป็นรายได้จากการทำงาน 19,616 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 69.7 โดยเป็นรายได้จากค่าจ้างและเงินเดือนสูงสุด
- 6) ค่าใช้จ่ายของครัวเรือนทั่วประเทศ ในปี 2568 (6 เดือนแรก) ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค 19,058 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 86.7 โดยเป็นค่าใช้จ่ายหมวดอาหาร เครื่องดื่ม และยาสูบสูงสุด

หมายเหตุ : ¹ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นเฉลี่ย หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต้องใช้ในการยังชีพ โดยไม่รวมค่าใช้จ่ายประเภทสะสมทุน เช่น การซื้อบ้าน/ที่ดิน และเงินออม เป็นต้น

²หนี้สิน หมายถึง หนี้สินทั้งสิ้นที่ยังมีอยู่ (ณ ปัจจุบัน)

สรุปประเด็นเด่น (ต่อ)

- 7) ครัวเรือนที่มีหนี้สิน คิดเป็นร้อยละ 40.7 โดยส่วนใหญ่เป็นหนี้สินที่กู้ยืมมาเพื่อใช้ในครัวเรือนเฉลี่ยครัวเรือนละ 109,628 บาท ในปี 2568 (6 เดือนแรก)
- 8) ค่าสัมประสิทธิ์ของความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ด้านรายได้ของครัวเรือน มีค่าอยู่ที่ 0.260 ในปี 2568 (6 เดือนแรก) ซึ่งลดลงจากปี 2566 แสดงให้เห็นว่าความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของครัวเรือนมีแนวโน้มที่ดีขึ้น

สารบัญ

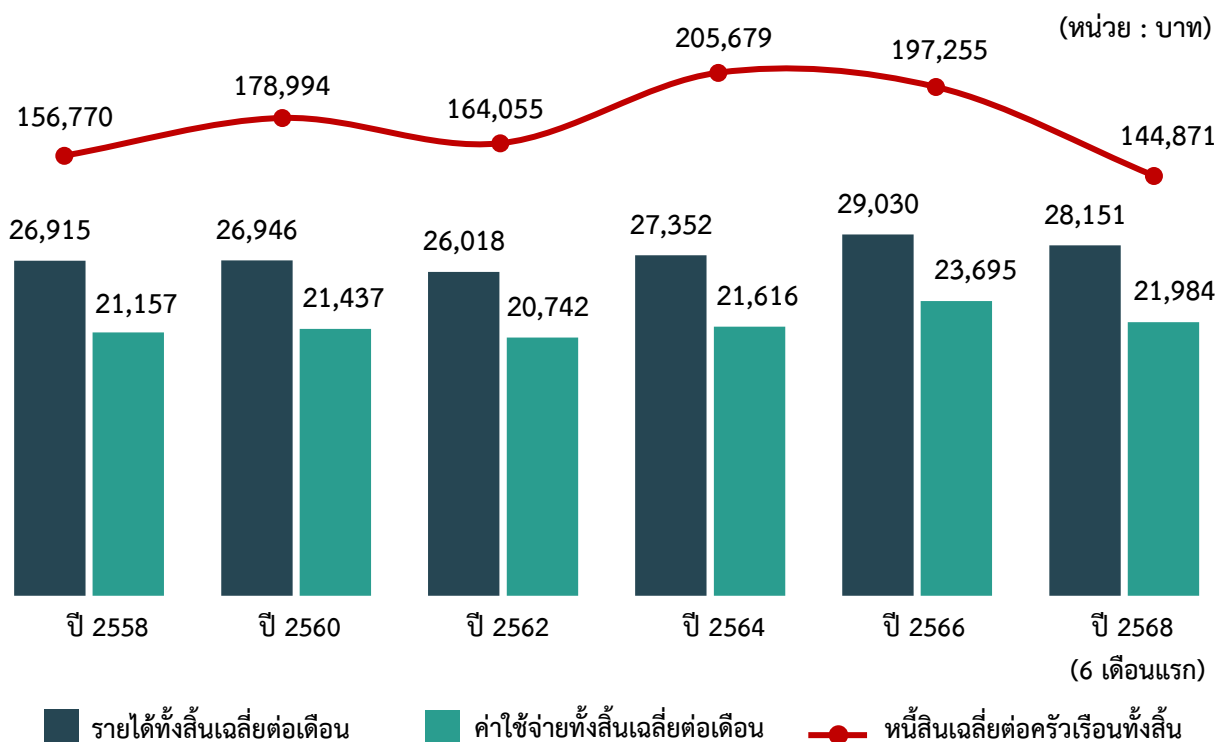
	หน้า
คำนำ	iii
สรุปประเด็นเด่น	v
สรุปผลที่สำคัญ	1
1. แนวโน้มรายได้ ค่าใช้จ่าย และหนี้สินของครัวเรือน	1
2. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน	2
3. ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน	3
4. หนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือน	4
5. ครัวเรือนที่มีหนี้สินในระบบและนอกระบบ	5
6. แนวโน้มร้อยละของครัวเรือนที่มีหนี้ และหนี้สินเฉลี่ยทั้งสิ้น	6
7. รายได้ประจำเฉลี่ยต่อคนต่อเดือน จำแนกตามกลุ่มครัวเรือน	7
8. ส่วนแบ่งของรายได้ประจำเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน จำแนกตามกลุ่มครัวเรือน	8
9. แนวโน้มค่าสัมประสิทธิ์ของความไม่เสมอภาคด้านรายได้ของครัวเรือน	9
ตารางสถิติที่สำคัญ	11
ภาคผนวก	23

สรุปผลที่สำคัญ

1. แนวโน้มรายได้ ค่าใช้จ่าย และหนี้สินของครัวเรือน

เมื่อพิจารณาข้อมูลรายได้ ค่าใช้จ่าย และหนี้สินของครัวเรือน ตั้งแต่ปี 2558 จนถึงช่วง 6 เดือนแรกของปี 2568 พบว่า รายได้ทั้งสิ้นเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 26,915 บาท ในปี 2558 เป็น 29,030 ในปี 2566 และลดลงเป็น 28,151 บาท ในปี 2568 (6 เดือนแรก) เช่นเดียวกันกับค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นเฉลี่ย¹ ต่อเดือนของครัวเรือนที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 21,157 บาท ในปี 2558 เป็น 23,695 บาท ในปี 2566 และลดลงเป็น 21,984 บาท ในปี 2568 (6 เดือนแรก) ส่วนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนทั้งสิ้น ในช่วงปี 2558 จนถึง ปี 2566 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเพิ่มจาก 156,770 บาท เป็น 205,679 บาท และลดลงเป็น 144,871 บาท ในปี 2568 (6 เดือนแรก)

ภาพ 1.1 แนวโน้มรายได้ ค่าใช้จ่าย และหนี้สินของครัวเรือน ปี 2558 - 2566 และ 2568 (6 เดือนแรก)

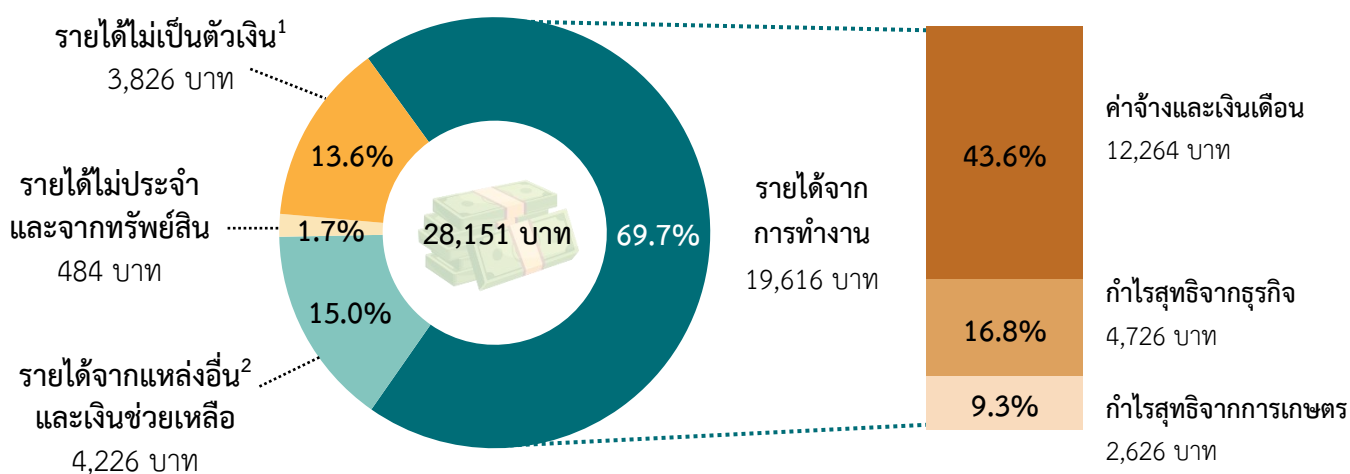

หมายเหตุ: ¹ ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต้องใช้ในการยังชีพ โดยไม่รวมค่าใช้จ่ายประเภทสะสมทุน เช่น การซื้อบ้าน/ที่ดิน และเงินออม เป็นต้น

2. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน

ในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2568 ครัวเรือนทั่วประเทศ มีรายได้ทั้งสิ้นเฉลี่ยเดือนละ 28,151 บาท ส่วนใหญ่เป็นรายได้จากการทำงาน 19,616 บาท ซึ่งได้แก่ ค่าจ้างและเงินเดือน 12,264 บาท กำไรสุทธิจากการทำธุรกิจ 4,726 บาท และกำไรสุทธิจากการทำการเกษตร 2,626 บาท ส่วนรายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินซึ่งอยู่ในรูป สวัสดิการ/สินค้า บริการต่าง ๆ ที่ได้รับมาโดยไม่ต้องซื้อ (รวมประเมินค่าเช่าบ้าน/บ้านของตนเอง) 3,826 บาท รายได้ที่ไม่ได้เกิดจากการทำงาน เช่น รายได้จากเงิน ที่ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ หรือบุคคลอื่นนอกครัวเรือน 4,226 บาท และรายได้ ไม่ประจำและจากทรัพย์สิน 484 บาท

ภาพ 1.2 รายได้ทั้งสิ้นเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน จำแนกตามแหล่งที่มาของรายได้ ปี 2568 (6 เดือนแรก)

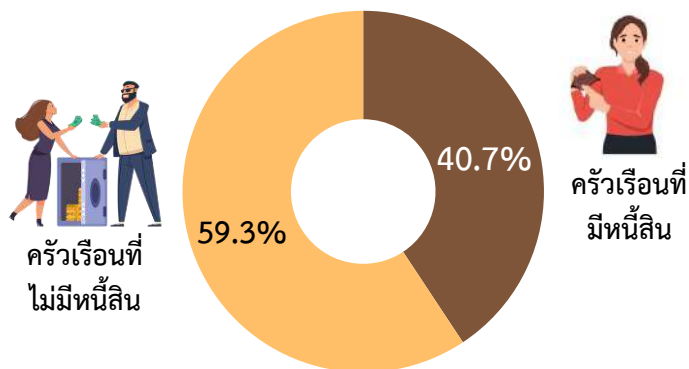
หมายเหตุ: ¹รายได้ไม่เป็นตัวเงิน (รวมเงินที่รัฐอุดหนุน) เช่น บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ โครงการคนละครึ่ง ลดค่าไฟฟ้า

²รายได้จากแหล่งอื่น/เงินช่วยเหลือ เช่น เงินช่วยเหลือจากบุคคลนอกครัวเรือน เงินสงเคราะห์ผู้สูงอายุ/ผู้พิการ

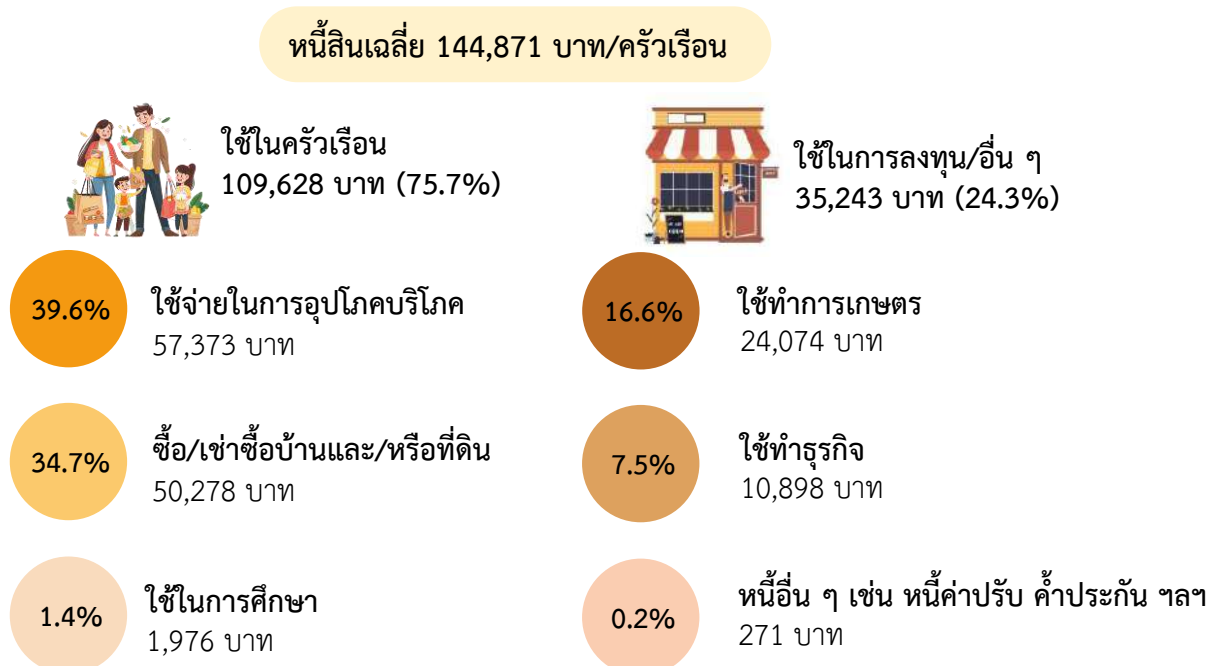
4. หนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือน

ในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2568 พบว่ามีครัวเรือนที่มีหนี้สิน¹ ร้อยละ 40.7 โดยมีหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนทั้งสิ้น อยู่ที่ครัวเรือนละ 144,871 บาท ส่วนใหญ่เป็นหนี้สินที่ใช้ในครัวเรือน 109,628 บาท ได้แก่ หนี้สินเพื่อใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภค เพื่อซื้อ/เช่าซื้อบ้านและ/หรือที่ดิน และเพื่อการศึกษา ส่วนหนี้สินที่ใช้ในการลงทุนและอื่น ๆ 35,243 บาท ได้แก่ หนี้สินที่ใช้ในการทำเกษตร ใช้ในการทำธุรกิจ และเพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ เช่น หนี้ค่าปรับ ค่าประกัน เป็นต้น

ภาพ 1.4 ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมีหนี้สิน ปี 2568 (6 เดือนแรก)

ภาพ 1.5 หนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนทั้งสิ้น จำแนกตามวัตถุประสงค์ของหนี้ ปี 2568 (6 เดือนแรก)

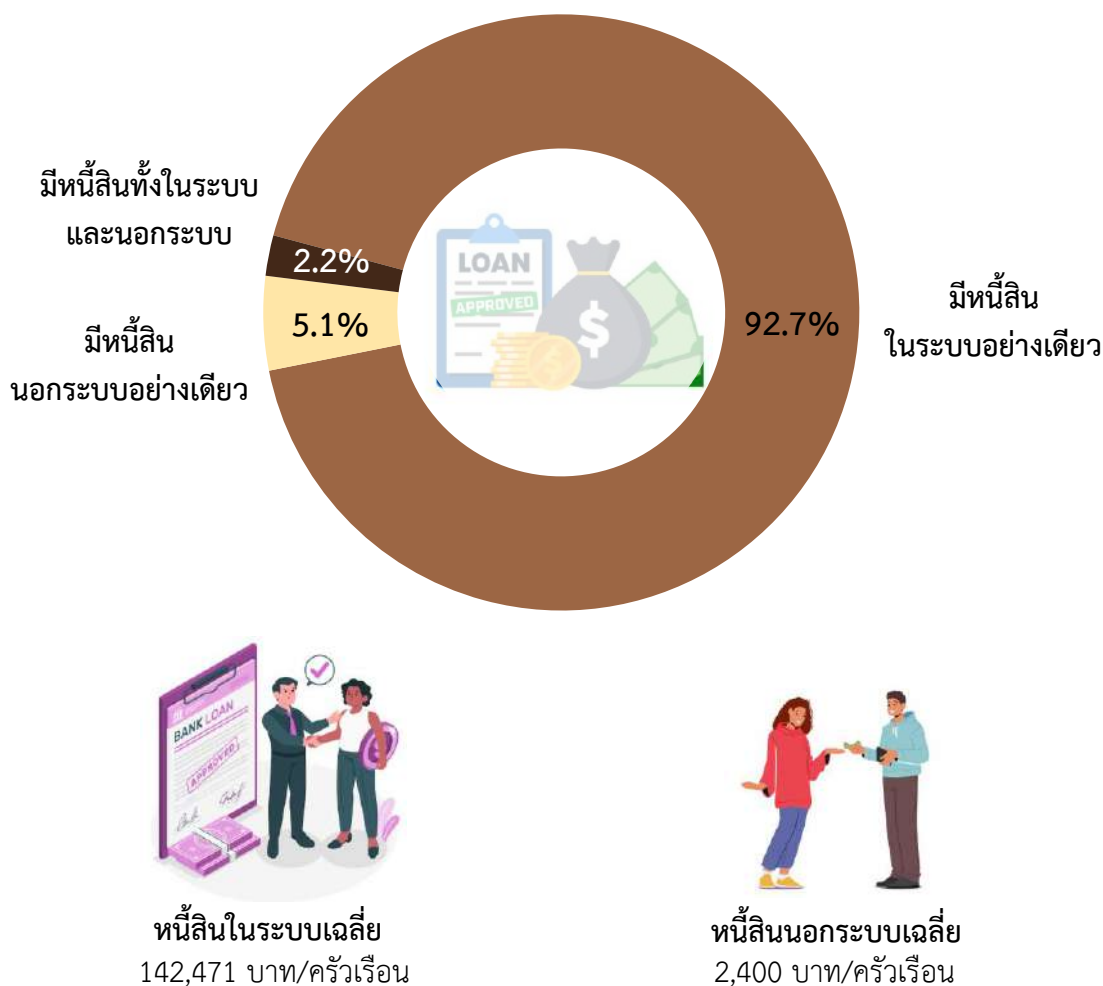

หมายเหตุ: ¹หนี้สิน หมายถึง หนี้สินทั้งสิ้นที่ยังมีอยู่ (ณ ปัจจุบัน)

5. ครัวเรือนที่มีหนี้สินในระบบและนอกระบบ

ในปี 2568 (6 เดือนแรก) ครัวเรือนทั่วประเทศที่มีหนี้สิน¹ ส่วนใหญ่เป็นครัวเรือนที่มีหนี้สินในระบบ โดยครัวเรือนที่มีหนี้สินในระบบอย่างเดียว ร้อยละ 92.7 ครัวเรือนที่มีหนี้สินนอกระบบอย่างเดียว ร้อยละ 5.1 สำหรับครัวเรือนที่มีหนี้สินทั้งในระบบและนอกระบบมีเพียงร้อยละ 2.2 และพบว่าหนี้สินในระบบสูงกว่าหนี้สินนอกระบบถึง 59.4 เท่า (142,471 บาท และ 2,400 บาท ตามลำดับ)

ภาพ 1.6 ร้อยละของครัวเรือนที่มีหนี้ในระบบและนอกระบบ และหนี้สินเฉลี่ย ปี 2568 (6 เดือนแรก)

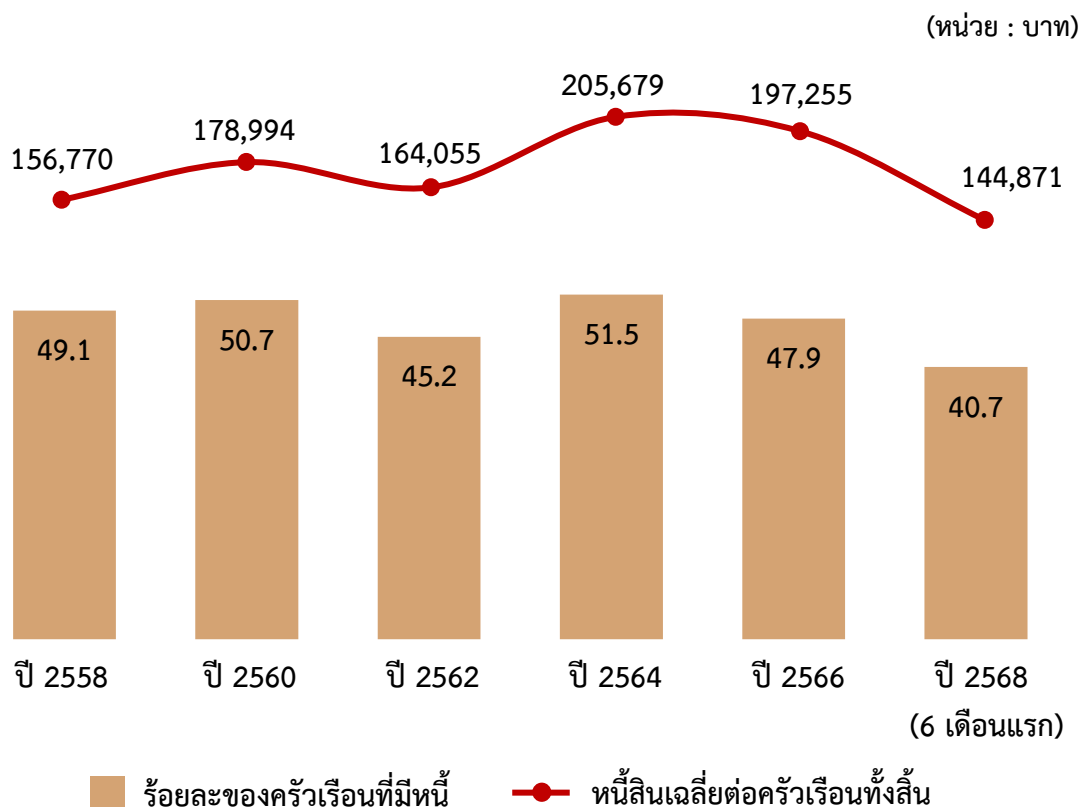

หมายเหตุ: ¹หนี้สิน หมายถึง หนี้สินทั้งสิ้นที่ยังมีอยู่ (ณ ปัจจุบัน)

6. แนวโน้มร้อยละของครัวเรือนที่มีหนี้สิน และหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนทั้งสิ้น

เมื่อพิจารณาร้อยละของครัวเรือนที่มีหนี้สิน¹ และหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนทั้งสิ้น พบว่าร้อยละของครัวเรือนที่มีหนี้สินมีแนวโน้มลดลงจาก ร้อยละ 49.1 ในปี 2558 เป็นร้อยละ 40.7 ในปี 2568 (6 เดือนแรก) เช่นเดียวกันกับหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนทั้งสิ้นที่ลดลงจาก 156,770 บาท ในปี 2558 เป็น 144,871 บาท ในปี 2568 (6 เดือนแรก)

ภาพ 1.7 ร้อยละของครัวเรือนที่มีหนี้สิน และหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนทั้งสิ้น ปี 2558 - 2566 และ 2568 (6 เดือนแรก)

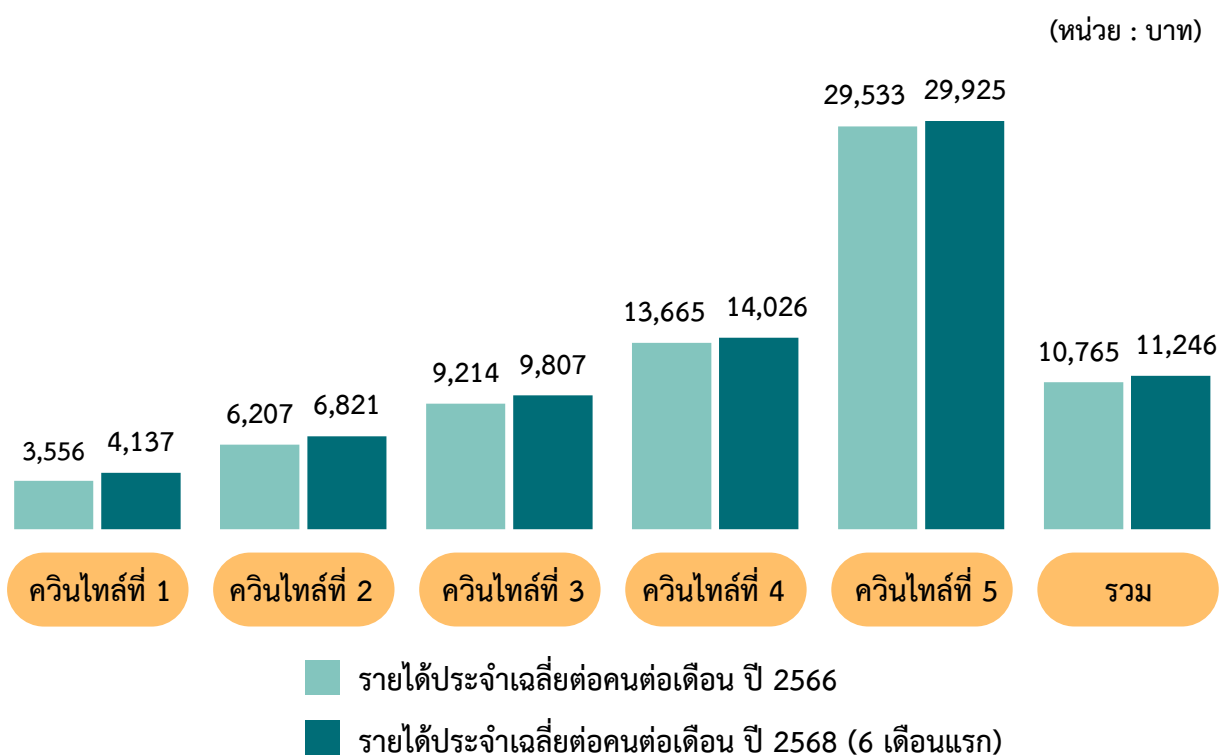

หมายเหตุ: ¹หนี้สิน หมายถึง หนี้สินทั้งสิ้นที่ยังมีอยู่ (ณ ปัจจุบัน)

7. รายได้ประจำเฉลี่ยต่อคนต่อเดือน จำแนกตามกลุ่มครัวเรือน

ในการวิเคราะห์รายได้ประจำเฉลี่ยต่อคนต่อเดือน โดยเรียงลำดับตามรายได้ประจำเฉลี่ยต่อคนต่อเดือนจากน้อยไปมาก แล้วแบ่งครัวเรือนทั่วประเทศออกเป็น 5 กลุ่มเท่า ๆ กัน (กลุ่มที่ 1 มีรายได้ต่ำสุด และกลุ่มที่ 5 มีรายได้สูงสุด) โดยพบว่ารายได้ประจำต่อเฉลี่ยคนต่อเดือน เพิ่มขึ้นจาก 10,765 บาท ในปี 2566 เป็น 11,246 บาท ในปี 2568 (6 เดือนแรก) โดยเพิ่มขึ้นในทุกกลุ่มรายได้ (ควินไทล์ที่ 1 - 5)

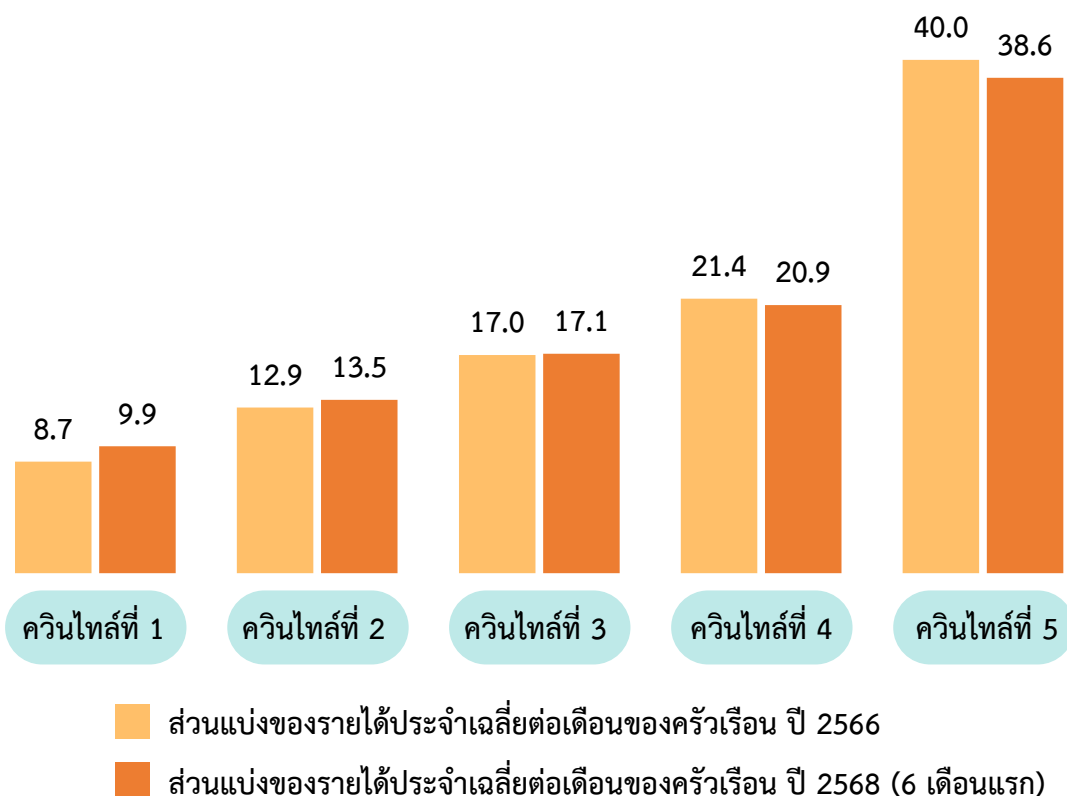
ภาพ 1.8 รายได้ประจำเฉลี่ยต่อคนต่อเดือน จำแนกตามกลุ่มครัวเรือน (ควินไทล์) ปี 2566 และ 2568 (6 เดือนแรก)

8. ส่วนแบ่งของรายได้ประจำเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน จำแนกตามกลุ่มครัวเรือน

ในปี 2568 (6 เดือนแรก) กลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้สูงสุด (ควินไทล์ที่ 5) มีส่วนแบ่งรายได้ลดลงจากร้อยละ 40.0 ในปี 2566 เป็นร้อยละ 38.6 ในปี 2568 (6 เดือนแรก) ขณะที่กลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำสุด (ควินไทล์ที่ 1) มีส่วนแบ่งของรายได้เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 8.7 ในปี 2566 เป็นร้อยละ 9.9 ในปี 2568 (6 เดือนแรก)

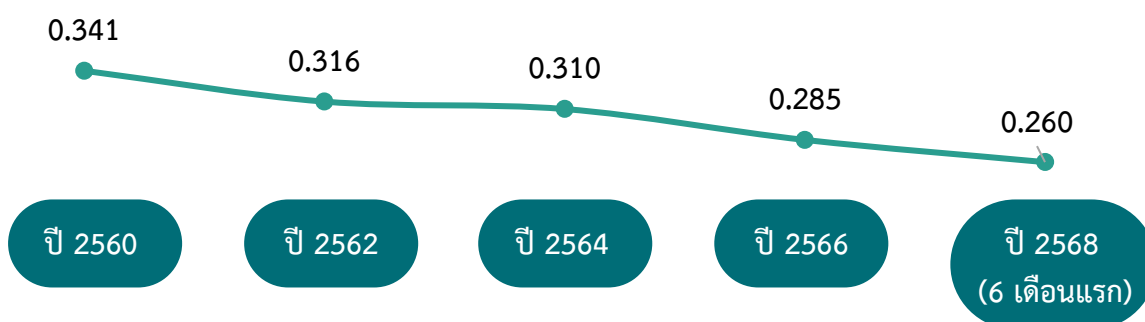
ภาพ 1.9 ส่วนแบ่งของรายได้ประจำเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน จำแนกตามกลุ่มครัวเรือน ปี 2566 และปี 2568 (6 เดือนแรก)

9. แนวโน้มค่าสัมประสิทธิ์ของความไม่เสมอภาคด้านรายได้ของครัวเรือน

ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค คือ ค่าที่แสดงความแตกต่างของรายได้ครัวเรือน มีค่าระหว่าง 0 - 1 หากเป็น 0 แสดงว่าไม่มีความแตกต่างของรายได้ แต่หากเป็น 1 แสดงว่ามีความแตกต่างของรายได้มากที่สุด ซึ่งเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคด้านรายได้ของครัวเรือน พบว่า มีค่าลดลงจาก 0.285 ในปี 2566 เป็น 0.260 ในปี 2568 (6 เดือนแรก) แสดงให้เห็นว่าความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของครัวเรือนทั่วประเทศมีแนวโน้มที่ดีขึ้น

ภาพ 1.10 ค่าสัมประสิทธิ์ของความไม่เสมอภาคด้านค่าใช้จ่ายอุปโภคบริโภคของครัวเรือน
ปี 2560 - 2566 และ 2568 (6 เดือนแรก)

ตารางสถิติที่สำคัญ

สารบัญตารางสถิติที่สำคัญ

หน้า

ตาราง 1	รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน จำแนกตามแหล่งที่มาของรายได้ และภาค ปี 2568 (6 เดือนแรก)	14
ตาราง 2	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของค่าใช้จ่าย และภาค ปี 2568 (6 เดือนแรก)	15
ตาราง 3	จำนวนครัวเรือนที่เป็นหนี้ และหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนทั้งสิ้น จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม แหล่งเงินกู้ และภาค ปี 2568 (6 เดือนแรก)	16
ตาราง 4	รายได้ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน และหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน จำแนกตามภาค ปี 2568 (6 เดือนแรก)	17
ตาราง 5	เปรียบเทียบรายได้ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน และหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน และภาค ปี 2564 2566 และ 2568 (6 เดือนแรก)	18
ตาราง 6	เปรียบเทียบรายได้ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน และหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน จำแนกตามสถานะทางเศรษฐกิจสังคมของครัวเรือน ปี 2564 2566 และ 2568 (6 เดือนแรก)	19
ตาราง 7	เปรียบเทียบส่วนแบ่งของรายได้ประจำของครัวเรือน โดยการจำแนกครัวเรือน เป็น 5 กลุ่ม ปี 2564 2566 และ 2568 (6 เดือนแรก)	20
ตาราง 8	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามรายได้ทั้งสิ้นเฉลี่ยต่อเดือน และขนาดของครัวเรือน ปี 2568 (6 เดือนแรก)	21
ตาราง 9	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นเฉลี่ยต่อเดือน และขนาดของครัวเรือน ปี 2568 (6 เดือนแรก)	22

ตาราง 1 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน จำแนกตามแหล่งที่มาของรายได้ และภาค ปี 2568 (6 เดือนแรก)

แหล่งที่มาของรายได้	ภาค									
	พระราชอาณาจักร		กรุงเทพมหานครและ 3 จังหวัด ¹		กลาง		เหนือ		ตะวันออกเฉียงเหนือ	
	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ
รายได้ทั้งสิ้นต่อเดือน.....	28,151	100.0	37,405	100.0	28,750	100.0	22,255	100.0	22,980	100.0
รายได้ประจำ.....	27,898	99.1	37,268	99.6	28,525	99.2	21,892	98.4	22,682	98.7
รายได้ที่เป็นตัวเงิน.....	24,073	85.5	32,789	87.7	25,027	87.1	18,301	82.2	18,710	81.4
รายได้จากการทำงาน.....	19,616	69.7	28,935	77.4	21,668	75.4	13,466	60.5	12,965	56.4
- ค่าจ้างและเงินเดือน.....	12,264	43.6	22,580	60.4	13,859	48.2	6,789	30.5	6,892	30.0
- กำไรสุทธิจากการทำธุรกิจ.....	4,726	16.8	6,276	16.8	5,080	17.7	3,343	15.0	3,947	17.2
- กำไรสุทธิจากการทำการเกษตร.....	2,626	9.3	79	0.2	2,728	9.5	3,334	15.0	2,126	9.2
เงินที่ได้รับเป็นการช่วยเหลือ.....	4,226	15.0	3,474	9.3	3,230	11.2	4,547	20.4	5,554	24.2
รายได้จากทรัพย์สิน.....	231	0.8	379	1.0	130	0.5	288	1.3	191	0.8
รายได้ที่ไม่เป็นตัวเงิน.....	3,826	13.6	4,479	11.9	3,498	12.1	3,591	16.1	3,972	17.3
รายได้ไม่ประจำ (ที่เป็นตัวเงิน).....	253	0.9	138	0.4	225	0.8	363	1.6	298	1.3

หมายเหตุ: ¹ กรุงเทพมหานคร และ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ

² รายได้ที่ไม่เป็นตัวเงิน เช่น อาหารเครื่องดื่ม สินค้าและบริการ ที่นำมาโดยไม่ได้อัด และค่าประเมินค่าเช่าบ้านที่ไม่เสียเงิน

ตาราง 3 จำนวนครัวเรือนที่เป็นหนี้ และหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนทั้งสิ้น จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม แห่ละเงินกู้ และภาค ปี 2568 (6 เดือนแรก)

วัตถุประสงค์ของการกู้ยืม	ภาค									
	ทั่วราชอาณาจักร		กรุงเทพมหานคร และ 3 จังหวัด		กลาง		เหนือ		ตะวันออกเฉียงเหนือ	
	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ
จำนวนครัวเรือนที่เป็นหนี้ (ครัวเรือน).....	9,908,891	(40.7)	1,667,712	(31.2)	2,156,642	(37.4)	1,677,337	(42.2)	3,185,678	(52.5)
จำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนทั้งสิ้น.....	144,871	100.0	141,501	100.0	135,325	100.0	146,976	100.0	162,607	100.0
1. จำแนกตามวัตถุประสงค์										
เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน.....	109,628	75.7	136,816	96.7	110,928	82.0	85,446	58.1	109,120	67.1
- ซื้อ/เช่าบ้านและ/หรือที่ดิน.....	50,278	34.7	93,044	65.8	55,353	40.9	33,670	22.9	27,315	16.8
- ใช้ในการศึกษา.....	1,976	1.4	1,468	1.0	1,458	1.1	2,170	1.5	2,119	1.3
- ใช้จ่ายอุปโภคบริโภคอื่น ๆ.....	57,373	39.6	42,305	29.9	54,116	40.0	49,606	33.7	79,686	49.0
เพื่อใช้จ่ายในการลงทุน/อื่น ๆ	35,243	24.3	4,685	3.3	24,398	18.0	61,530	41.9	53,487	32.9
- ใช้ในการทำธุรกิจ.....	10,898	7.5	4,387	3.1	8,984	6.6	14,566	10.0	13,570	8.3
- ใช้ในการทำเกษตร.....	24,074	16.6	287	0.2	15,060	11.1	46,331	31.5	39,790	24.5
- หนี้อื่น ๆ..... ²	271	0.2	11	--	354	0.3	633	0.4	127	0.1
2. จำแนกตามแหล่งเงินกู้										
หนี้ในระบบ.....	142,471	98.3	139,607	98.7	133,145	98.4	140,868	95.8	161,692	99.4
หนี้นอกระบบ.....	2,400	1.7	1,894	1.3	2,181	1.6	6,108	4.2	915	0.6

หมายเหตุ: ¹ กรุงเทพมหานคร และ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ

² หนี้อื่น ๆ ได้แก่ หนี้ค่าปรับหรือจ่ายชดเชยค่าเสียหาย หนี้จากการค้าปลีกบุคคลอื่น เป็นต้น

³ - ข้อมูลมีจำนวนเล็กน้อย

ตาราง 4 รายได้ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน และหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน จำแนกตามภาค ปี 2568 (6 เดือนแรก)

ภาค	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน		หนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน	ร้อยละของค่าใช้จ่ายต่อรายได้
	ต่อครัวเรือน	ต่อคน	ต่อครัวเรือน	ต่อคน		
พระราชอาณาจักร.....	28,151	11,348	21,984	8,862	144,871	78.1
กรุงเทพมหานคร และ 3 จังหวัด ¹	37,405	16,882	30,482	13,757	141,501	81.5
กลาง.....	28,750	11,999	22,289	9,303	135,325	77.5
เหนือ.....	22,255	8,774	17,240	6,797	146,976	77.5
ตะวันออกเฉียงเหนือ.....	22,980	8,658	17,686	6,664	162,607	77.0
ใต้.....	28,736	10,725	21,270	7,939	131,369	74.0

หมายเหตุ: ¹ กรุงเทพมหานคร และ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ

ตาราง 5 เปรียบเทียบรายได้ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน และหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน จำแนกตามภาค
ปี 2564 - 2566 และ 2568 (6 เดือนแรก)

ภาค	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน			ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน			หนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน			ร้อยละของค่าใช้จ่ายต่อรายได้								
	2564	2566	2568	2564	2566	2568	2564	2566	2568	2564	2566	2568						
	ร้อยละของการเปลี่ยนแปลงต่อปี			ร้อยละของการเปลี่ยนแปลงต่อปี			การเปลี่ยนแปลงต่อปี			การเปลี่ยนแปลงต่อปี								
	2566/64	2568/64	2568/66	2566/64	2568/64	2568/66	2566/64	2568/64	2568/66	2566/64	2568/64	2568/66						
ทั่วราชอาณาจักร.....	27,352	29,030	28,151	3.0	-1.5	21,616	23,695	21,984	4.7	-3.7	205,679	197,255	144,871	-2.1	-14.3	79.0	81.6	78.1
กรุงเทพมหานคร																		
และ 3 จังหวัด..... ¹	39,047	39,087	37,405	0.1	-2.2	31,382	32,096	30,482	1.1	-2.5	225,940	207,985	141,501	-4.1	-17.5	80.4	82.1	81.5
กลาง.....	28,166	30,200	28,750	3.5	-2.4	22,332	24,635	22,290	5.0	-4.9	189,455	182,494	135,325	-1.9	-13.9	79.3	81.6	77.5
เหนือ.....	20,995	24,040	22,255	7.0	-3.8	16,441	18,961	17,240	7.4	-4.6	201,724	182,968	146,976	-4.8	-10.4	78.3	78.9	77.5
ตะวันออกเฉียงเหนือ.....	21,587	22,524	22,980	2.1	1.0	16,869	18,676	17,686	5.2	-2.7	215,853	200,540	162,607	-3.6	-10.0	78.1	82.9	77.0
ใต้.....	26,621	28,532	28,736	3.5	0.4	20,628	23,263	21,270	6.2	-4.4	185,120	217,716	131,369	8.4	-22.3	77.5	81.5	74.0

หมายเหตุ: ¹ กรุงเทพมหานคร และ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ

ตาราง 6 เปรียบเทียบรายรายได้ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน และหนี้เฉลี่ยต่อครัวเรือน จำแนกตามสถานะทางเศรษฐกิจสังคม
ของครัวเรือน ปี 2564 - 2566 และ 2568 (6 เดือนแรก)

	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน				ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน				หนี้เฉลี่ยต่อครัวเรือน				ร้อยละของค่าใช้จ่ายต่อรายได้				
	2564		2568	ร้อยละของการเปลี่ยนแปลงต่อปี 6 เดือน	2564		2568	ร้อยละของการเปลี่ยนแปลงต่อปี 6 เดือน	2564		2568	ร้อยละของการเปลี่ยนแปลงต่อปี 6 เดือน	2564		2568	ร้อยละของการเปลี่ยนแปลงต่อปี 6 เดือน	
	2564	2568	2564		2568	2564	2568		2564	2568							
สถานะทางเศรษฐกิจสังคม	2564	2568	2564	2568	ร้อยละของการเปลี่ยนแปลงต่อปี 6 เดือน	2564	2568	2564	2568	ร้อยละของการเปลี่ยนแปลงต่อปี 6 เดือน	2564	2568	2564	2568	ร้อยละของการเปลี่ยนแปลงต่อปี 6 เดือน	2564	2568
	2564	2568	2564	2568	ร้อยละของการเปลี่ยนแปลงต่อปี 6 เดือน	2564	2568	2564	2568	ร้อยละของการเปลี่ยนแปลงต่อปี 6 เดือน	2564	2568	2564	2568	ร้อยละของการเปลี่ยนแปลงต่อปี 6 เดือน	2564	2568
ครัวเรือนทั้งสิ้น.....	27,352	29,030	28,151	3.0	-1.5	21,616	23,695	21,984	4.7	-3.7	205,679	197,255	144,871	-2.1	-14.3	79.0	81.6
ผู้ถือครองทำเกษตร																	
ส่วนใหญ่เป็นเจ้าของที่ดิน.....	24,317	25,900	27,467	3.2	3.0	17,476	19,729	18,476	6.3	-3.2	216,298	193,146	164,829	-5.5	-7.6	71.9	76.2
ส่วนใหญ่เช่าที่ดิน/ทำฟรี.....	26,706	27,575	30,994	1.6	6.0	16,832	19,384	20,088	7.3	1.8	283,882	318,161	239,223	5.9	-13.3	63.0	70.3
ประมง ป่าไม้ ลำสัตว์ หาดของป่า																	
และให้บริการทางการเกษตร.....	15,871	17,300	15,793	4.4	-4.5	12,806	14,304	13,168	5.7	-4.1	84,181	120,574	67,578	19.7	-25.1	80.7	82.7
ผู้ประกอบการธุรกิจของตนเอง																	
ที่ไม่ใช่การเกษตร.....	33,297	36,819	35,404	5.2	-1.9	25,157	28,223	26,015	5.9	-4.0	274,930	268,949	199,547	-1.1	-13.9	75.6	76.7
ลูกจ้าง																	
ผู้จัดการ นักวิชาการ																	
และผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพ.....	55,671	53,156	53,696	-2.3	0.5	40,573	41,179	39,517	0.7	-2.0	535,778	492,856	386,470	-4.1	-11.4	72.9	77.5
คนงานเกษตร ป่าไม้ และประมง.....	16,059	15,394	17,502	-2.1	6.6	14,422	14,664	15,111	0.8	1.5	63,658	50,408	55,537	-11.0	5.0	89.8	95.3
คนงานด้านการขนส่ง และงานพื้นฐาน.....	17,302	18,869	20,146	4.4	3.3	15,094	16,977	17,296	6.1	0.9	78,121	60,249	38,365	-12.2	-20.2	87.2	90.0
เสมียน พนักงานขาย และให้บริการ.....	26,668	27,496	27,483	1.5	0.0	22,760	23,997	23,378	2.7	-1.3	176,384	164,916	113,108	-3.3	-17.2	85.3	87.3
ผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการผลิต																	
ก่อสร้าง และเหมืองแร่.....	24,095	26,384	25,770	4.6	-1.2	20,493	22,867	21,394	5.6	-3.3	129,575	145,700	108,224	6.0	-13.8	85.1	86.7
ผู้ไม่ได้ปฏิบัติงานเชิงเศรษฐกิจ.....	18,202	19,423	18,263	3.3	-3.0	15,328	16,664	15,160	4.3	-4.6	110,320	89,699	70,302	-9.8	-11.5	84.2	85.8

ตาราง 7 ส่วนแบ่งของรายได้ประจำของครัวเรือน โดยการจำแนกครัวเรือนเป็น 5 กลุ่ม

ปี 2564 - 2566 และ 2568 (6 เดือนแรก)

กลุ่มครัวเรือน	ร้อยละของประชากร				ร้อยละส่วนแบ่งของรายได้ประจำ				รายได้ประจำต่อคนต่อเดือน (บาท)			
	2564	2566	2568	6 เดือนแรก	2564	2566	2568	6 เดือนแรก	2564	2566	2568	6 เดือนแรก
จำแนกตามรายได้ประจำ												
(รายได้ต่ำสุด) 1	25.7	26.4	26.9		8.0	8.7	9.9		3,062	3,556	4,137	
2	22.2	22.3	22.2		12.3	12.9	13.5		5,429	6,207	6,821	
3	19.7	19.8	19.6		16.1	17.0	17.1		8,030	9,214	9,807	
4	17.3	16.9	16.8		21.3	21.4	20.9		12,109	13,665	14,025	
(รายได้สูงสุด) 5	15.1	14.6	14.5		42.3	40.0	38.6		27,399	29,533	29,925	
สัมประสิทธิ์ของความไม่เสมอภาค (5 กลุ่ม)												
Gini Coefficient					<u>0.310</u>	<u>0.285</u>	<u>0.260</u>					
รายได้ประจำต่อคนต่อเดือน									<u>9,817</u>	<u>10,765</u>	<u>11,246</u>	

ตาราง 8 ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามรายได้ทั้งสิ้นเฉลี่ยต่อเดือน และขนาดของครัวเรือน ปี 2568 (6 เดือนแรก)

รายได้	รวมทั้งสิ้น	ขนาดของครัวเรือน			
		1 - 2 คน	3 - 4 คน	5 - 7 คน	≥ 8 คน
รายได้ทั้งสิ้นเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน.....					
ต่ำกว่า 3,001 บาท.....	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
3,001 - 5,000 บาท.....	0.1	0.1	n.a.	n.a.	n.a.
5,001 - 10,000 บาท.....	1.1	1.7	0.2	n.a.	n.a.
10,001 - 15,000 บาท.....	11.9	17.9	3.3	1.8	n.a.
15,001 - 30,000 บาท.....	18.3	23.4	12.4	4.8	1.8
30,001 - 50,000 บาท.....	39.0	38.0	43.2	32.7	20.9
50,001 - 100,000 บาท.....	18.3	13.0	24.6	31.8	30.9
มากกว่า 100,000 บาท.....	9.7	5.2	13.9	24.2	39.4
	1.7	0.8	2.5	4.7	7.0
รายได้ทั้งสิ้นเฉลี่ยต่อเดือนต่อคน.....					
ต่ำกว่า 1,501 บาท.....	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
1,501 - 3,000 บาท.....	0.2	--	0.1	1.0	1.8
3,001 - 5,000 บาท.....	2.1	0.7	3.3	7.0	11.9
5,001 - 10,000 บาท.....	12.0	6.8	17.7	25.9	32.4
10,001 - 15,000 บาท.....	36.6	32.0	44.0	41.9	45.3
15,001 - 30,000 บาท.....	22.4	25.2	19.3	15.4	5.3
30,001 - 50,000 บาท.....	20.5	26.4	12.9	7.3	1.3
50,001 - 100,000 บาท.....	4.7	6.6	2.0	1.0	1.0
มากกว่า 100,000 บาท.....	1.3	1.9	0.5	0.6	n.a.
	0.2	0.3	0.2	0.1	1.1

หมายเหตุ : ¹ n.a. ไม่มีข้อมูล

² -- ข้อมูลมีจำนวนเล็กน้อย

ตาราง 9 ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นเฉลี่ยต่อเดือน และขนาดของครัวเรือน ปี 2568 (6 เดือนแรก)

ค่าใช้จ่าย	รวมทั้งสิ้น	ขนาดของครัวเรือน			
		1 - 2 คน	3 - 4 คน	5 - 7 คน	≥ 8 คน
ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นเฉลี่ยต่อเดือนครัวเรือน.....	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
ต่ำกว่า 3,001 บาท.....	0.1	0.1	n.a.	n.a.	n.a.
3,001 - 5,000 บาท.....	1.5	2.4	0.1	n.a.	n.a.
5,001 - 10,000 บาท.....	15.3	22.8	4.6	1.1	n.a.
10,001 - 15,000 บาท.....	22.7	26.9	18.9	8.3	1.7
15,001 - 30,000 บาท.....	39.9	36.1	47.1	42.8	26.9
30,001 - 50,000 บาท.....	15.4	9.2	21.7	34.0	46.8
มากกว่า 50,000 บาท.....	5.2	2.4	7.7	13.9	24.7
ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นเฉลี่ยต่อเดือนคน.....	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
ต่ำกว่า 1,501 บาท.....	--	n.a.	--	0.2	1.1
1,501 - 3,000 บาท.....	3.3	1.2	4.6	12.4	20.2
3,001 - 5,000 บาท.....	17.4	10.3	26.4	33.8	40.4
5,001 - 10,000 บาท.....	40.0	36.4	46.7	42.5	33.4
10,001 - 15,000 บาท.....	20.8	25.9	14.7	8.3	3.3
15,001 - 30,000 บาท.....	15.5	21.9	6.7	2.2	1.6
30,001 - 50,000 บาท.....	2.5	3.6	0.8	0.5	n.a.
มากกว่า 50,000 บาท.....	0.4	0.7	0.1	--	n.a.

หมายเหตุ: ¹ n.a. ไม่มีข้อมูล

² -- ข้อมูลมีจำนวนเล็กน้อย

ภาคผนวก

1. ความเป็นมา

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้จัดทำ การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ตั้งแต่ปี 2500 โดยจัดทำทุก 5 ปี แต่เนื่องจากสภาพทางเศรษฐกิจของประเทศมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว และสภาพทางสังคมมีการเปลี่ยนแปลง จึงได้เปลี่ยนรอบการสำรวจเป็นทุก 2 ปี ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อ 8 กันยายน 2530 และทำการสำรวจในปี 2531 จนถึง 2547 และได้จัดทำทุกปีตั้งแต่ปี 2549 เป็นต้นไป การสำรวจที่จัดทำในครั้งนี้เป็น การสำรวจครั้งที่ 37

2. วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของการสำรวจ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่สำคัญด้านเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ได้แก่ รายได้ ค่าใช้จ่าย ภาวะหนี้สิน สินทรัพย์ โครงสร้างของสมาชิกในครัวเรือน ลักษณะที่อยู่อาศัย ตลอดจนการได้รับสวัสดิการ/ความช่วยเหลือจากรัฐ และใช้บริการของภาครัฐ

3. ขอบข่ายและคุ่มรวม

การสำรวจนี้คุ่มรวมครัวเรือนส่วนบุคคล ในทุกจังหวัดทั่วประเทศ ทั้งที่อยู่ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล (ยกเว้น ครัวเรือนทูต ผู้แทนต่างประเทศ และผู้อยู่อาศัยในประเทศไทยชั่วคราว)

รวมครัวเรือนส่วนบุคคลที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนสถาบัน เช่น หอพัก โรงพยาบาล เป็นต้น

4. เวลาอ้างอิง

1) ในรอบ 12 เดือนที่แล้ว

หมายถึง ระยะเวลา นับจากเดือนก่อนเดือนสัมภาษณ์ย้อนหลังไป 12 เดือน เช่น เดือนที่สัมภาษณ์ คือ กุมภาพันธ์ 2568 ในรอบ 12 เดือนที่แล้ว คือ “กุมภาพันธ์ 2566 - มกราคม 2568”

ใช้สัมภาษณ์ข้อมูลค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสินค้าและบริการที่ไม่ได้เกิดขึ้นบ่อย ๆ แล้วนำมาเฉลี่ยเป็นค่าใช้จ่ายต่อเดือน

2) เดือนที่แล้ว

หมายถึง เดือนตามปฏิทินก่อนเดือนสัมภาษณ์ เช่น ไปสัมภาษณ์เดือนกุมภาพันธ์ 2568 เดือนที่แล้ว คือ “1 - 31 มกราคม 2568”

ใช้สัมภาษณ์ข้อมูลรายได้ของครัวเรือน และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสินค้าและบริการที่มีการใช้จ่ายเป็นประจำ

3) สัปดาห์ที่แล้ว

หมายถึง สัปดาห์ตามปฏิทินก่อนสัปดาห์สัมภาษณ์ เช่น ไปสัมภาษณ์สัปดาห์ที่ 2 สัปดาห์ที่แล้ว คือ สัปดาห์ที่ 1 (วันจันทร์ - วันอาทิตย์)

ใช้สัมภาษณ์ข้อมูลค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหาร เครื่องดื่มและยาสูบ

5. ระเบียบวิธีการสำรวจ

การสำรวจนี้เป็นการสำรวจตัวอย่าง (Sample Survey Method) โดยใช้แผนการเลือกตัวอย่างแบบ Stratified Two - Stage Sampling โดยมีกรุงเทพมหานคร และจังหวัดเป็นสตราตัม (Stratum) ซึ่งมีทั้งสิ้น 77 สตราตัม และในแต่ละสตราตัม (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) ได้ทำการแบ่งเป็น 2 สตราตัมย่อยตามลักษณะการปกครอง คือ ในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล โดยมีเขตแขวงนับ (EA) เป็นหน่วยตัวอย่างขั้นที่หนึ่ง ซึ่งมีจำนวน 3,600 EA ครัวเรือนส่วนบุคคลเป็นหน่วยตัวอย่างขั้นที่สอง ซึ่งมีจำนวนครัวเรือนตัวอย่างทั้งสิ้น 57,600 ครัวเรือน โดยในรายงานฉบับนี้เป็นผลการสำรวจในปี 2568 (6 เดือนแรก) โดยมีเขตแขวงนับ (EA) เป็นหน่วยตัวอย่างขั้นที่หนึ่ง จำนวน 1,800 EA ครัวเรือนส่วนบุคคลเป็นหน่วยตัวอย่างขั้นที่สอง จำนวน 28,800 ครัวเรือน

6. รายการข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

- 1) แบบสำรวจสมาชิกและการใช้จ่ายของครัวเรือน มีรายการข้อมูล ดังต่อไปนี้
 - ตอนที่ 1 สมาชิกของครัวเรือน
 - ตอนที่ 2 ลักษณะที่อยู่อาศัย
 - ตอนที่ 3 ค่าใช้จ่ายสินค้าและบริการ
 - ตอนที่ 4 ค่าใช้จ่ายอาหาร เครื่องดื่มและยาสูบ

2) แบบสำรวจรายได้ของครัวเรือน มีรายการข้อมูล ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 รายได้จากการทำงานโดยได้รับค่าจ้างและเงินเดือน

ตอนที่ 2 รายได้จากการประกอบธุรกิจ อุตสาหกรรม หรือวิชาชีพ
ที่ไม่ใช่การเกษตร

ตอนที่ 3 รายได้จากการประกอบการเกษตร

ตอนที่ 4 รายได้จากแหล่งอื่น ๆ ที่ไม่ใช่จากการทำงาน

ตอนที่ 5 ทรัพย์สินและหนี้สินของครัวเรือน

7. คำนิยาม

1.1 สถานภาพการทำงาน

หมายถึง สถานะของบุคคลในการทำงานในเชิงเศรษฐกิจทุกประเภท ได้แก่

1) นายจ้าง

หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจของตนเอง (ผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจในการดำเนินงาน และมีความเสี่ยงทางเศรษฐกิจ ค่าตอบแทนขึ้นอยู่กับผลกำไรที่ทำ) เพื่อหวังผลกำไรหรือส่วนแบ่ง และได้จ้างบุคคลตั้งแต่ 1 คนขึ้นไปมาทำงานให้ธุรกิจ ในฐานะ “ลูกจ้าง” โดยเป็นการจ้างงานบนพื้นฐานของความต่อเนื่อง

2) ทำธุรกิจส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้าง

หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจของตนเอง (ผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจในการดำเนินงาน และมีความเสี่ยงทางเศรษฐกิจ ค่าตอบแทนขึ้นอยู่กับผลกำไรที่ทำ) เพื่อหวังผลกำไรหรือส่วนแบ่ง และไม่มีลูกจ้าง “ลูกจ้าง” (ที่เป็นการจ้างงานบนพื้นฐานของความต่อเนื่อง) แต่อาจมีสมาชิกในครัวเรือนหรือผู้ฝึกงานมาช่วยทำงาน โดยไม่ได้รับค่าจ้างหรือค่าตอบแทนในลักษณะการจ้างงาน

3) ช่วยธุรกิจในครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้าง

หมายถึง ผู้ที่ช่วยทำธุรกิจหรือการเกษตรของสมาชิกในครัวเรือนเป็นประจำ โดยไม่ได้รับค่าจ้าง และไม่ได้อยู่ในฐานะ “หุ้นส่วน” หรืออาจจะได้รับค่าตอบแทนบ้าง แต่ไม่ใช่ลักษณะของการจ้างทำงาน

4) ลูกจ้าง

หมายถึง ผู้ที่ทำงานโดยได้รับค่าจ้าง ที่เป็นการจ้างงานบนพื้นฐานของความต่อเนื่อง ไม่มีอำนาจในการตัดสินใจในการดำเนินงาน ค่าจ้างที่ได้รับอาจเป็นรายเดือน รายวัน รายชั่วโมง รายชิ้น หรือเหมาจ่าย ซึ่งอาจจะเป็นตัวเงินหรือสิ่งของก็ได้

5) การรวมกลุ่ม

หมายถึง กลุ่มคนที่มาร่วมกันทำงานในเชิงเศรษฐกิจ (ผลิตสินค้าและบริการ) โดยสมาชิกแต่ละคนมีส่วนร่วมเท่าเทียมกันในการตัดสินใจดำเนินการทุกขั้นตอน ตลอดจนการแบ่งรายได้ให้แก่สมาชิกตามที่ตกลงกัน การรวมกลุ่มดังกล่าวอาจจะมี การ “จดทะเบียนจัดตั้งในรูปนิติบุคคล” หรือไม่ก็ได้

การรวมกลุ่มอาจดำเนินการโดยใช้แรงงานของสมาชิกทุกคน หรือจ้างสมาชิกบางคนหรือผู้อื่นก็ได้ (ผู้ที่รับจ้างดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นสมาชิกหรือผู้อื่นถือว่าเป็น “ลูกจ้าง” ของกิจการ)

เช่น การรวมกลุ่มเพื่อทำการเกษตร (การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ

การเพาะเลี้ยงกบ ฯลฯ)

การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร (การทำกะปิ น้ำปลา ข้าวเกรียบ ฯลฯ)

และการทำผลิตภัณฑ์หัตถกรรมพื้นบ้าน (การทอผ้า เครื่องจักสาน

ต่าง ๆ ฯลฯ) เป็นต้น

1.2 รายได้ของครัวเรือน

หมายถึง “เงินหรือสิ่งของ” ที่ครัวเรือนได้รับมาจากการทำงานหรือผลิตเอง หรือจากทรัพย์สินหรือได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น

1) รายได้ประจำ ได้แก่

(1) รายได้ที่เกิดจากการทำงานหรือผลิตเอง

- ค่าจ้างและเงินเดือน (รวม ค่าตอบแทนอื่น ๆ ที่ได้จากการทำงาน) (ก่อนหักภาษี เงินสหบทกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เงินประกันสังคม ฯลฯ)
- รายได้จากการประกอบธุรกิจ อุตสาหกรรม วิชาชีพ (ที่ไม่ใช่การเกษตร)
(รายรับเบื้องต้น บวก มูลค่าสินค้า/บริการของธุรกิจที่นำมาอุปโภคบริโภคในครัวเรือน) ลบ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ)
- รายได้จากการประกอบการเกษตร
(มูลค่าผลผลิตการเกษตรทั้งหมด ลบ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ)

(2) รายได้จากแหล่งอื่น ๆ ที่ไม่ใช่จากการทำงาน

- เงินบำเหน็จ/บำนาญ เงินประโยชน์ทดแทนต่าง ๆ (เกิดอุบัติเหตุ/การเจ็บป่วยจากการทำงาน)
- เงินชดเชยการออกจากงาน
- เงินและสิ่งของที่ได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลนอกครัวเรือน/รัฐ/องค์การต่าง ๆ
- รายได้จากทรัพย์สิน เช่น ค่าเช่าที่ดิน บ้าน ค่าลิขสิทธิ์และสิทธิบัตร ดอกเบี้ย ฯลฯ
- การลงทุน (ที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน) เช่น การซื้อ/ขายหุ้น การลงทุนแล้วได้ รับเงินปันผล ฯลฯ

รวม (ประเมิน) ค่าเช่าบ้านที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของและอยู่เอง หรือที่อยู่อาศัยที่บุคคลอื่นให้อยู่ฟรี

2) รายได้ไม่ประจำ ได้แก่ เงินที่ได้รับเป็นเงินรางวัล เงินถูกสลากกินแบ่งเงินมรดก ของขวัญ เงินได้รับจากการประกันสุขภาพ อุบัติเหตุ ไฟไหม้ หรือ ค่านายหน้า (ในกรณีที่ไม่ได้ประกอบเป็นธุรกิจ)

1.3 ค่าใช้จ่ายของครัวเรือน

หมายถึง การใช้จ่ายเกี่ยวกับ “สิ่งของหรือการบริการด้านต่าง ๆ” ที่จำเป็นต่อการครองชีพที่ครัวเรือนต้องซื้อ/จ่ายด้วยเงิน หรือได้มาโดยไม่ได้ซื้อ/จ่าย (ผลิตเองได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น รัฐเป็นสวัสดิการจากการทำงาน หรือเบิกได้จากนายจ้าง)

1) ค่าใช้จ่ายสินค้าและบริการ ได้แก่

(1) ค่าใช้จ่ายอุปโภคและบริโภคของครัวเรือน

- ที่อยู่อาศัย
- เครื่องแต่งบ้าน เครื่องใช้เบ็ดเตล็ด และการดำเนินการในครัวเรือน
- ค่าจ้างบุคคลที่ให้บริการแก่ครัวเรือน
- เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย รองเท้า ของใช้/บริการส่วนบุคคล
- เวชภัณฑ์และค่ารักษาพยาบาล
- การเดินทางและการสื่อสาร
- การศึกษา
- การบันเทิง การอ่าน และกิจกรรมทางศาสนา

(2) ค่าใช้จ่ายไม่เกี่ยวกับอุปโภคบริโภคของครัวเรือน

- ภาษี (ทุกประเภท) ค่าบริการทางการเงิน ค่าปรับทางกฎหมาย
- ค่าสมาชิกกลุ่มอาชีพ
- เงิน/สิ่งของ ที่ส่งให้บุคคลนอกครัวเรือน
- เงินบริจาค เงินทำบุญ/ช่วยงาน
- เบี้ยประกันภัย/ทรัพย์สิน/ประกันชีวิต (ไม่ใช่ประเภทสะสมทรัพย์)
- ซื้อสลากกินแบ่ง/หวย การพนัน
- ดอกเบี้ยจ่าย/ดอกเบี้ยชำระ และอื่น ๆ (ค่าขนย้ายบ้าน ฯลฯ)

2) ค่าใช้จ่ายอาหาร เครื่องดื่ม และยาสูบ ได้แก่ อาหารทุกประเภท (อาหารสด อาหารแห้ง อาหารสำเร็จรูป เครื่องปรุงรส ฯลฯ) เครื่องดื่ม (มี/ไม่มี แอลกอฮอล์) และยาสูบ (ยาเส้น ยาฉุน หมาก ยานัตถ์ ฯลฯ)

1.4 สถานะทางเศรษฐกิจสังคมของครัวเรือน

ในการเสนอผลของการสำรวจ ได้จัดแบ่งครัวเรือนเป็นกลุ่มตามฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม โดยพิจารณาจากแหล่งรายได้ส่วนใหญ่ของครัวเรือน สถานภาพการทำงาน ประเภทของกิจกรรมในเชิงเศรษฐกิจและอาชีพเป็นหลัก

ครัวเรือนตามสถานะทางเศรษฐกิจสังคม แบ่งเป็น 10 กลุ่ม ได้แก่

- 1) ผู้ถือครองทำการเกษตร การปลูกพืช การเลี้ยงสัตว์ และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ส่วนใหญ่เป็นเจ้าของที่ดิน
- 2) ผู้ถือครองทำการเกษตร การปลูกพืช การเลี้ยงสัตว์ และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ส่วนใหญ่เช่าที่ดิน/ทำฟรี
- 3) ผู้ทำการประมง ป่าไม้ ล่าสัตว์ หาของป่า และบริการทางการเกษตร
- 4) ผู้ประกอบธุรกิจของตนเองที่ไม่ใช่การเกษตร
- 5) ผู้จัดการ นักวิชาการ และผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพ
- 6) คนงานเกษตร ป่าไม้ และประมง
- 7) คนงานด้านการขนส่ง และงานพื้นฐาน
- 8) เสมียน พนักงานขายและให้บริการ
- 9) ผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการผลิต ก่อสร้าง และเหมืองแร่
- 10) ผู้ไม่ได้ปฏิบัติงานในเชิงเศรษฐกิจ (เช่น บำเหน็จ บำนาญ เงินช่วยเหลือรายได้จากทรัพย์สิน)

1.5 กลุ่มควินไทล์ (Quintile) เรียงตามรายได้ประจำต่อคนต่อเดือน

ในการศึกษาถึงลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ซึ่งมีสภาพความเป็นอยู่แตกต่างกัน จำเป็นจะต้องเลือกข้อกำหนดที่เหมาะสมเพื่อใช้ในการแยกครัวเรือน “ยากจน” จากครัวเรือน “ที่มีฐานะความเป็นอยู่ดีกว่า” ในระดับต่าง ๆ กัน ข้อกำหนดที่กล่าวนั้น คือ การจำแนกครัวเรือนตามกลุ่มควินไทล์ของรายได้ประจำต่อคนต่อเดือน ในการนี้ได้จัดเรียงครัวเรือนตามรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนจากน้อยไปมาก จากนั้นตัดแบ่งครัวเรือนเป็น 5 กลุ่ม แต่ละกลุ่มมีจำนวนครัวเรือนเท่า ๆ กัน

1.6 สัมประสิทธิ์ของความไม่เสมอภาค (Gini coefficient) ของรายได้

หมายถึง ค่าที่แสดงความแตกต่างของรายได้ของครัวเรือน มีค่าระหว่าง 0 - 1 ถ้าเป็น 0 แสดงว่าไม่มีความแตกต่างของรายได้ แต่ถ้าเป็น 1 แสดงว่ามีความแตกต่างของรายได้มากที่สุด

1.7 หนี้สินของครัวเรือน

หมายถึง เงินกู้ยืมที่ค้างชำระทั้งจากสถาบันการเงินและบุคคลอื่นนอกครัวเรือน รวม หนี้สินที่เกิดจากการเช่าซื้อ การซื้อสินค้าเงินผ่อน การซื้อเชื่อสินค้าจากร้านค้า การจำนำ การจำนอง และเงินส่งแชร์ตาย (แชร์ที่เปียร์แล้ว) เป็นต้น

1.8 หนี้สินในระบบ

หมายถึง หนี้สินที่กู้ยืมจากธนาคาร สถาบันการเงิน สหกรณ์ออมทรัพย์ หรือเป็นสวัสดิการของสำนักงาน หรือดำเนินการโดยหน่วยงานภาครัฐ (เช่น กองทุนหมู่บ้าน) โดยมีอัตราดอกเบี้ยไม่เกินที่กฎหมายกำหนด

1.9 หนี้สินนอกระบบ

หมายถึง หนี้สินที่กู้ยืมจากบุคคลธรรมดา เช่น นายทุนเงินกู้ พ่อค้าคนกลาง ญาติ เพื่อนบ้าน โดยมีอัตราดอกเบี้ยเป็นไปตามที่ผู้ให้กู้กำหนด

8. ข้อสังเกตสำหรับผู้ใช้อข้อมูล

ข้อมูลสถิติที่น่าเสนอในรายงานฉบับนี้ได้จากการประมวลผลข้อมูลหลักสถิติศาสตร์ โดยนำข้อมูลที่ได้จากครัวเรือนตัวอย่างมาคำนวณตามสูตรการประมาณค่าที่เหมาะสมกับวิธีการเลือกตัวอย่าง หรือนำมาถ่วงน้ำหนัก (Weight) เพื่อให้ได้ค่าประมาณของประชากรทั้งหมดที่ใกล้เคียงกับค่าที่แท้จริง ทั้งในระดับภาคและระดับประเทศ ทั้งนี้ ในตารางสถิติบางตารางผลรวมของแต่ละจำนวนอาจไม่เท่ากับยอดรวม และข้อมูลในแต่ละตารางอาจมีความแตกต่างกันเนื่องจากข้อมูลแต่ละจำนวนได้มีการปิดเศษโดยอิสระจากกัน

www.nso.go.th

สำนักงานสถิติแห่งชาติ